

Nové rozdíly v úmrtnosti a kvalitě života mezi Českem a Slovenskem

Jitka Rychtaříková
Katedra demografie a geodemografie
Přírodovědecká fakulta University Karlovy v Praze
Albertov 6, 128 43 Praha

rychta@natur.cuni.cz

+420 221951420

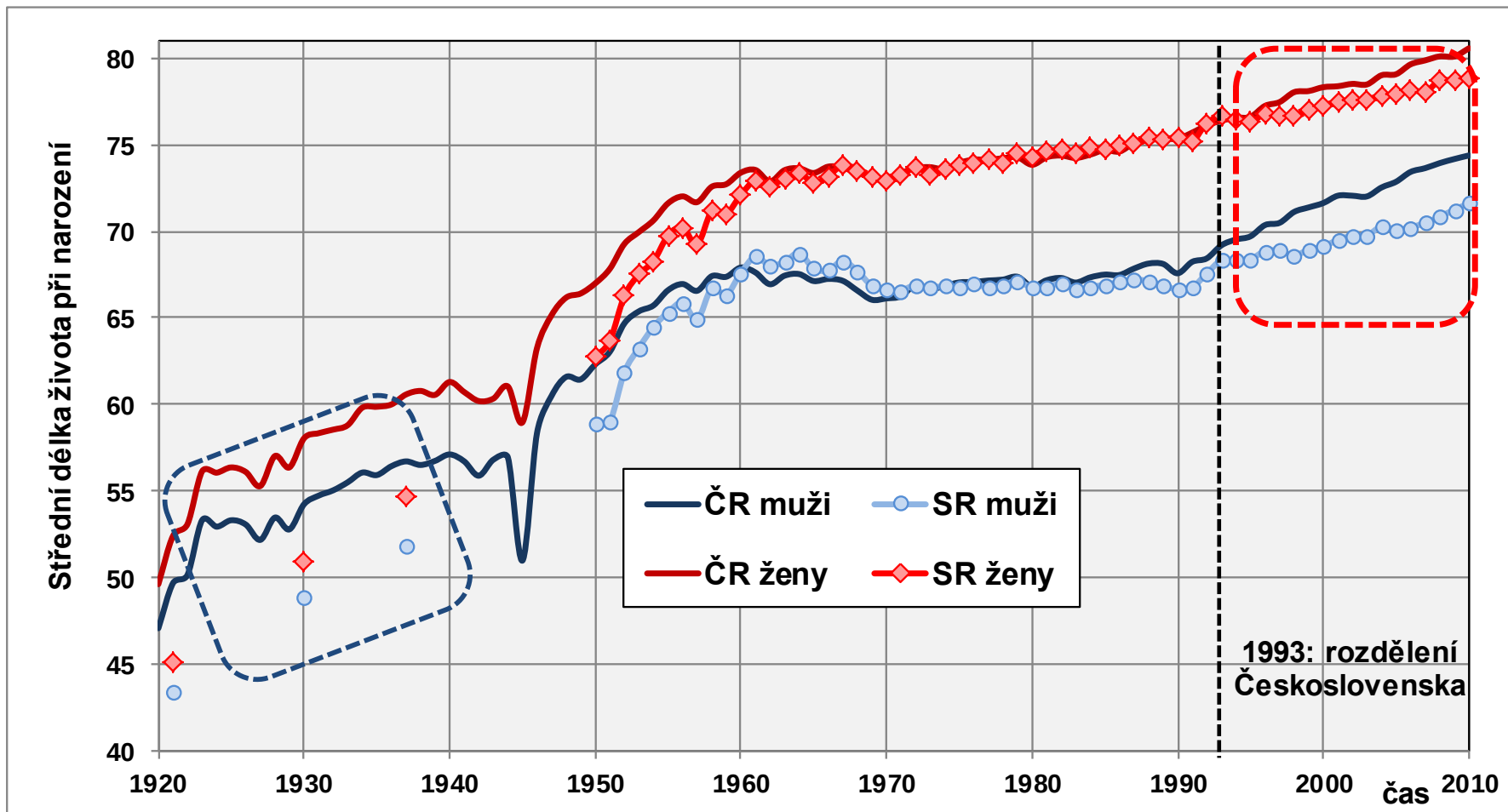
Struktura

- ✓ Historické trendy: návrat k diferenciaci?
- ✓ Nové rozdíly ve věkové struktuře přežívání
- ✓ Koncentrace a dekoncentrace věku při úmrtí
- ✓ Ztracené roky života
- ✓ Subjektivní zdraví
- ✓ Životní pohoda

Historické trendy: návrat k diferenciaci?

Nové rozdíly ve věkové struktuře přežívání.

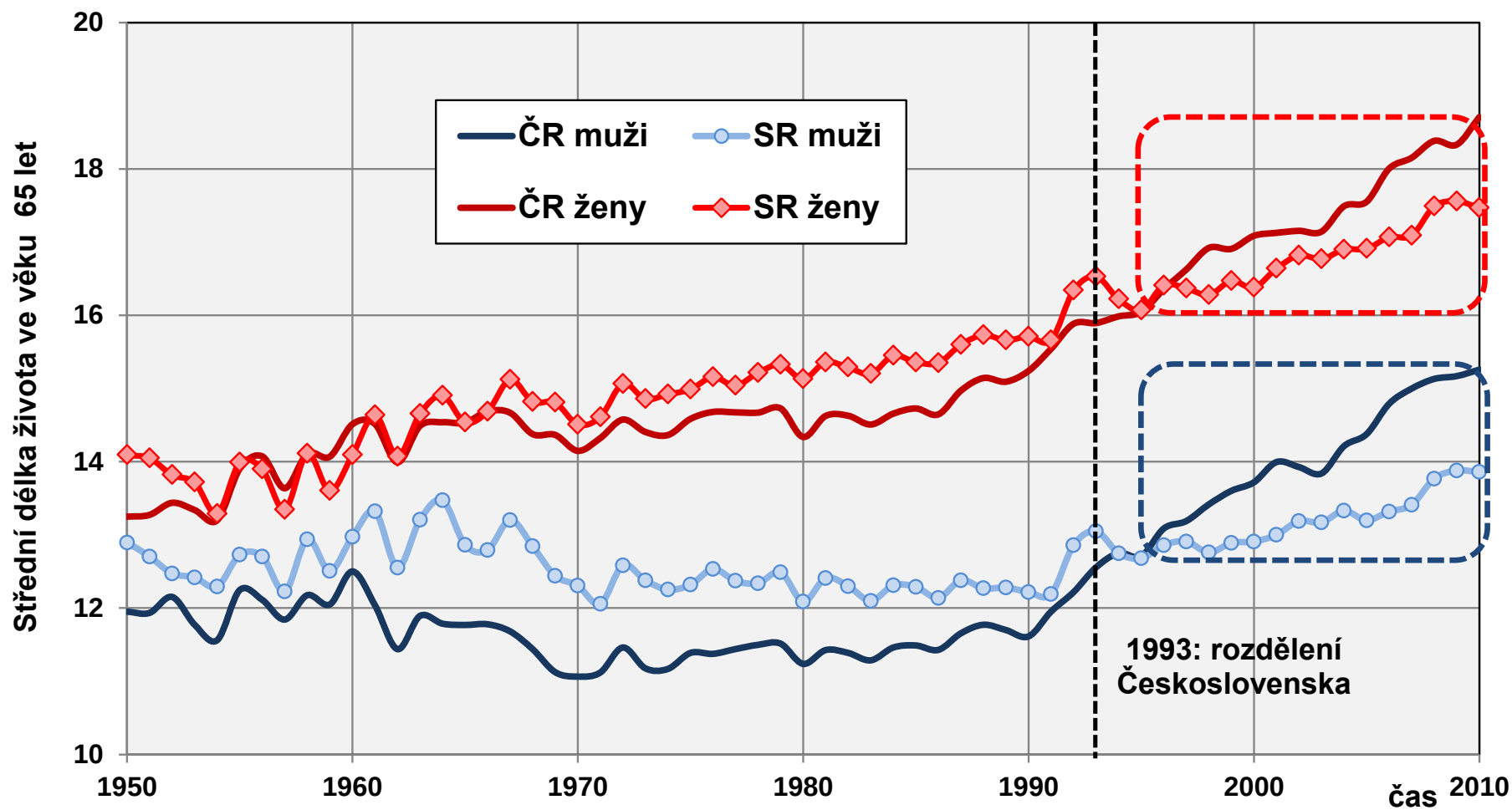
Návrat do historie?

ČSÚ, VDC

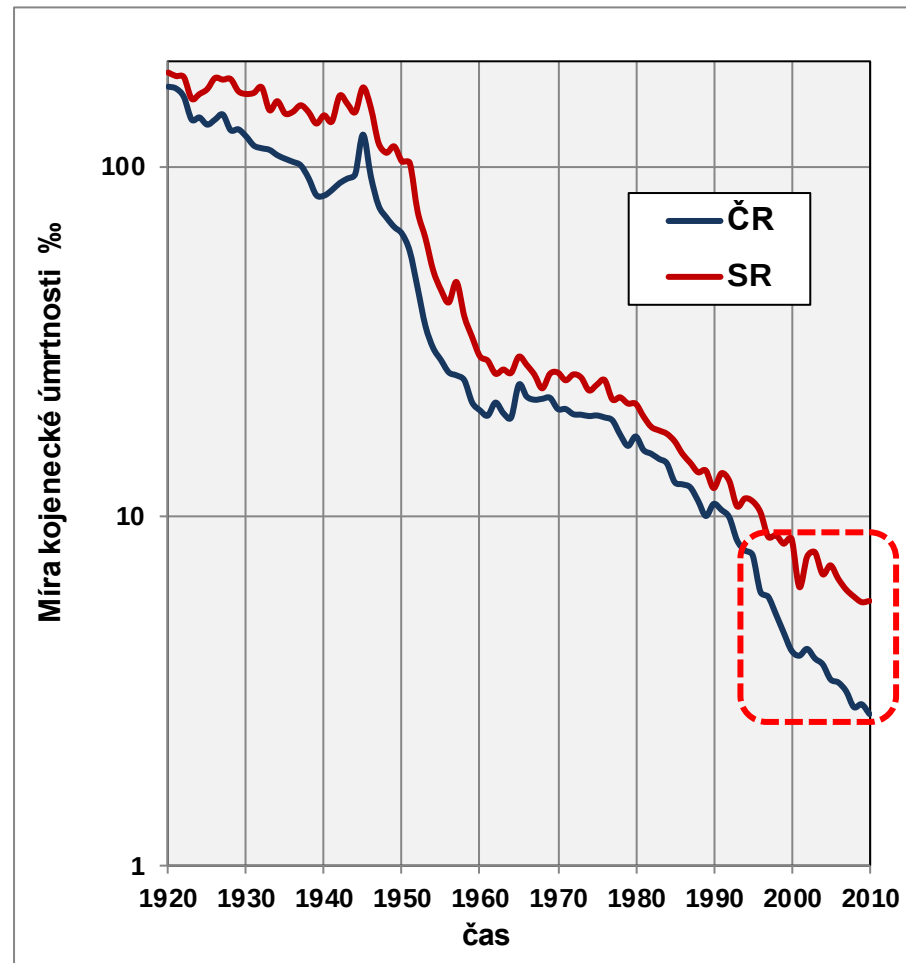
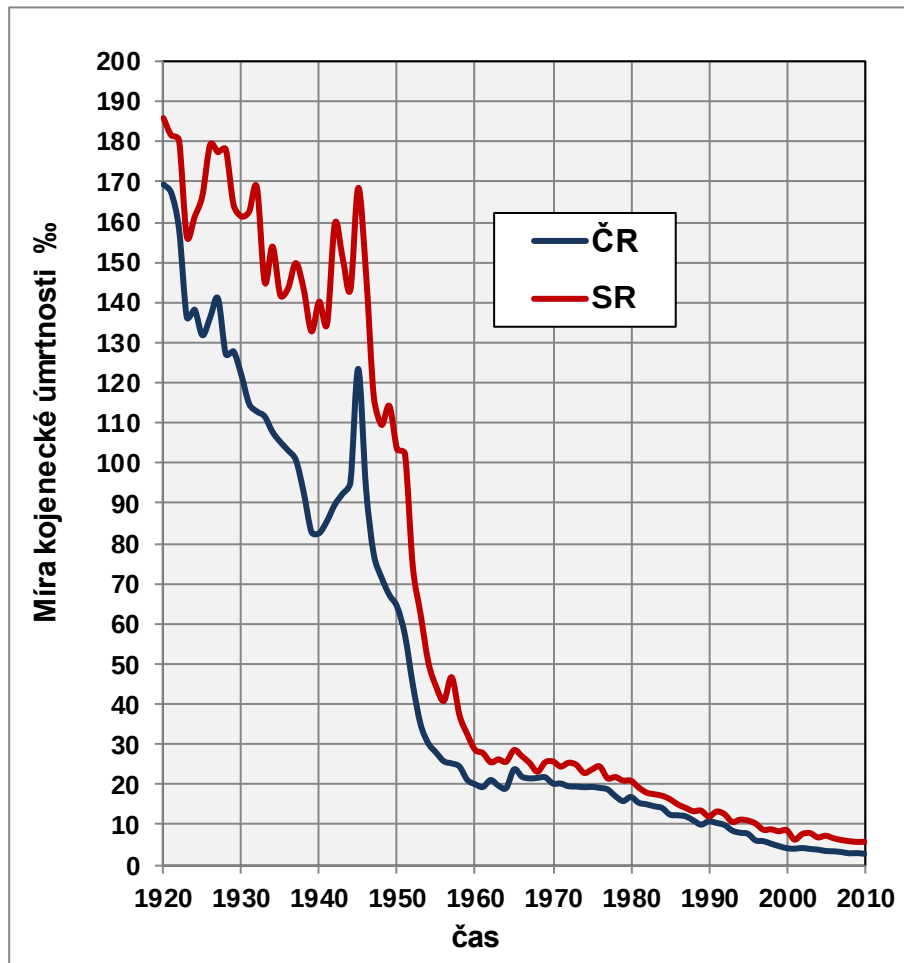
2010 e_0 : Muži (ČR)=74,4 Muži (SR)=71,6 Ženy (ČR)=80,6 Ženy (SR)=78,8

Senioři: překřížení trendu a nová diferenciacie

ČSÚ, VDC

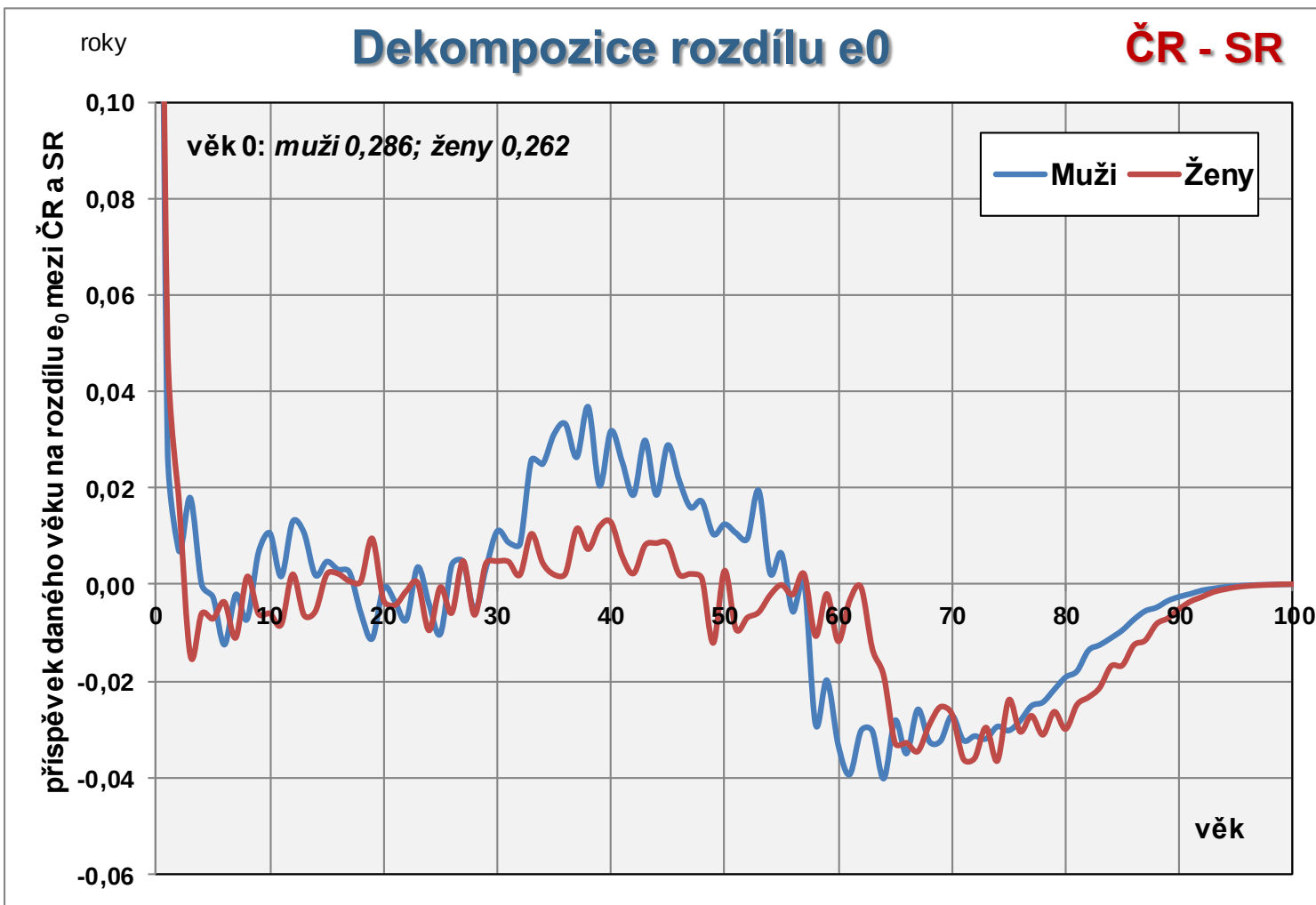
I kojenecká úmrtnost se začíná diferencovat

2010 kú: ČR=2,7 ‰ SR=5,7 ‰

ČSÚ, VDC

Osmdesátá léta: minimální rozdíly

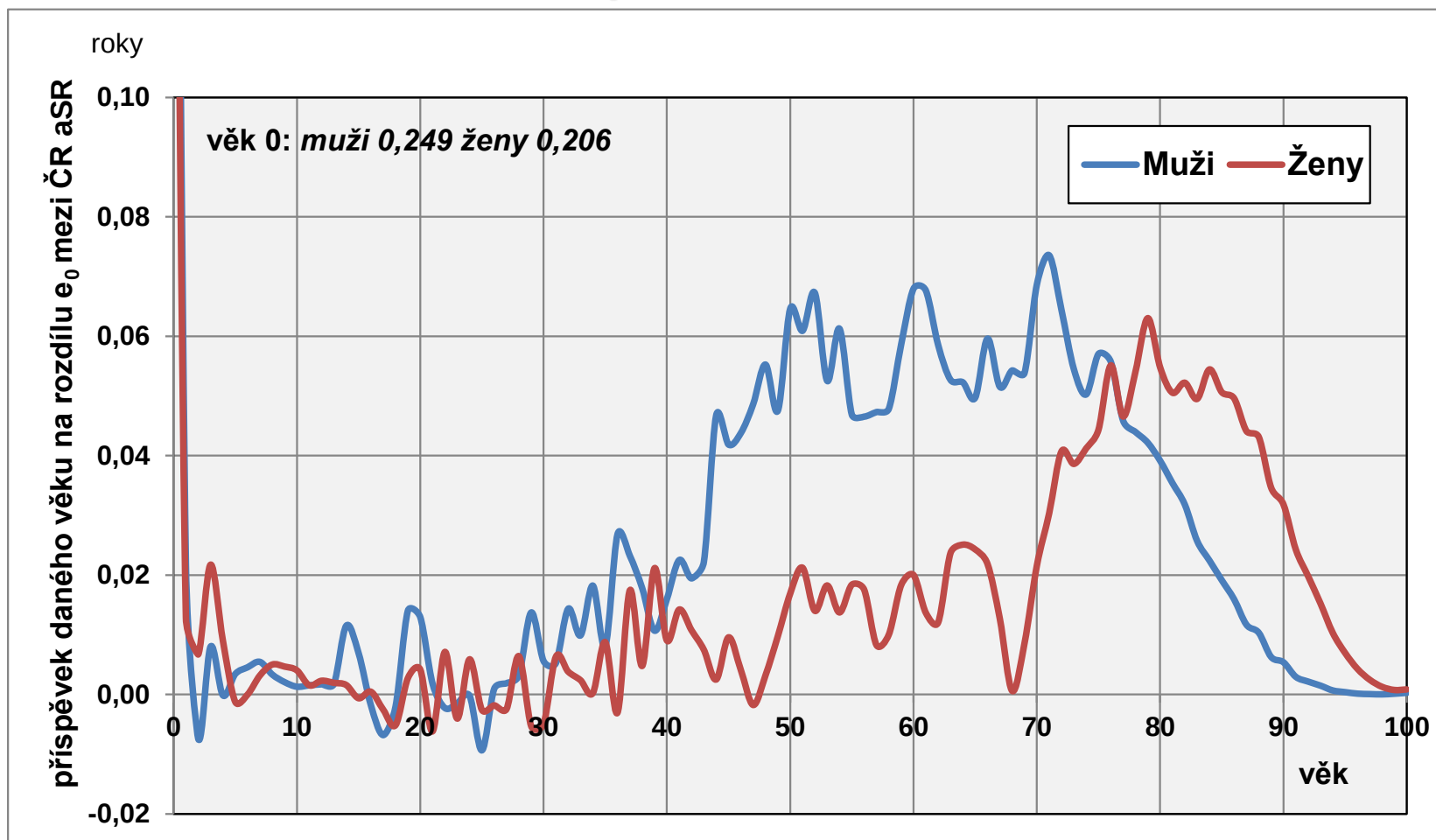

1980 e_0 : Muži (ČR)=66,8 Muži (SR)=66,8 Ženy (ČR)=73,9 Ženy(SR)=74,2

Rok 2010: Slovensko nově, vyšší úmrtnost i ve věku 50+

Dekompozice rozdílu e_0

ČR - SR

2010 e_0 : Muži (ČR)=74,4 Muži (SR)=71,6 Ženy (ČR)=80,6 Ženy(SR)=78,8

Koncentrace a dekoncentrace věku při úmrtí.

Ztracené roky života.

Historicky se variabilita v úmrtnosti podle věku snižovala

Giniho koeficient koncentrace v roce 2010

	Muži	Ženy
Česká republika	0,104	0,080
Slovensko	0,113	0,084

Giniho koeficient vyjadřuje jak se liší délka života mezi lidmi ;
měří její variabilitu.

Historicky hodnota Giniho koeficientu klesala jak se profil úmrtnosti
rektangularizoval a snižovala se variabilita.

Například Švédsko muži: $e_0=45$ let $\rightarrow$ Gini = 0,381
 $e_0=76$ let $\rightarrow$ Gini = 0,097

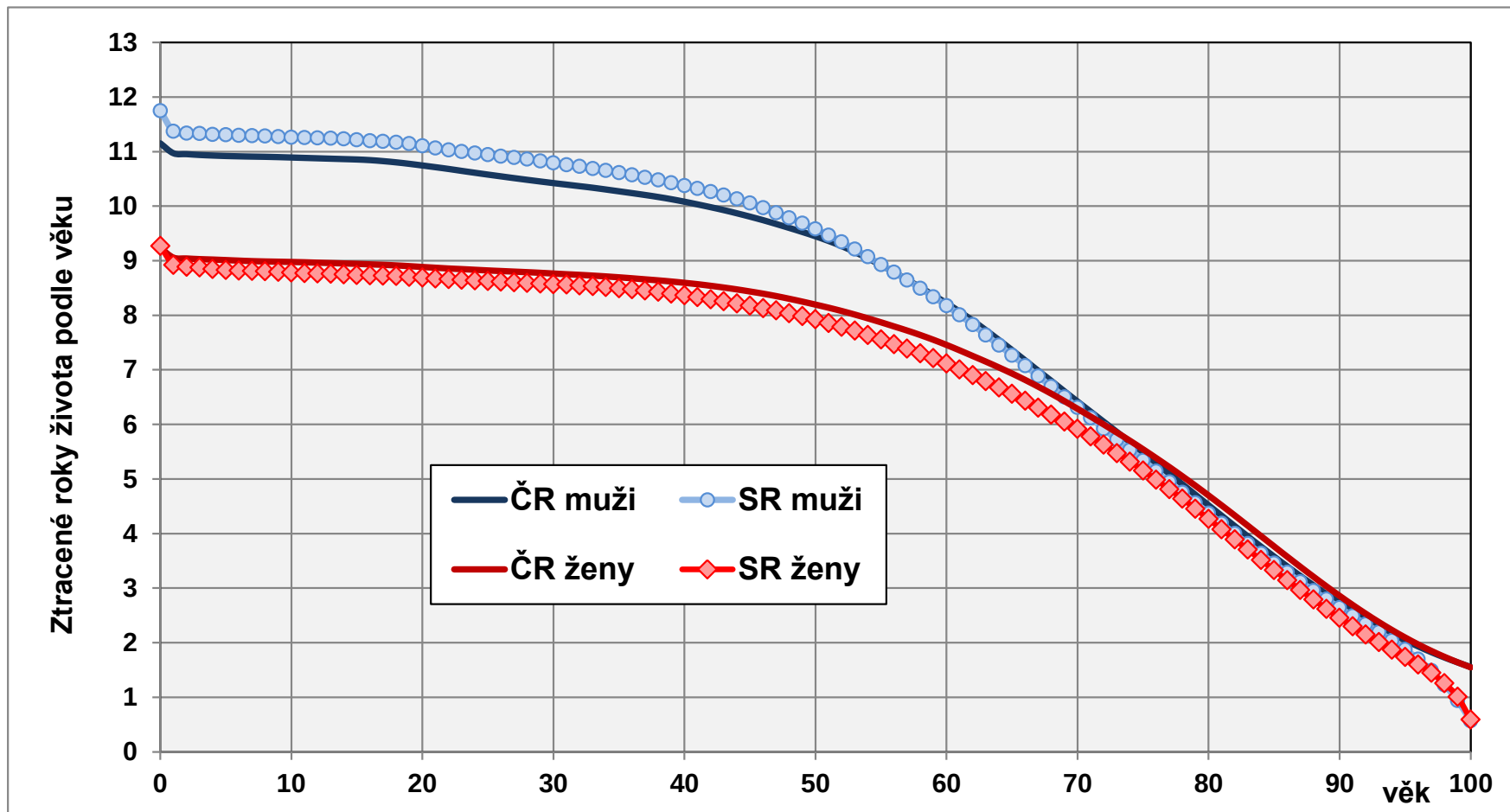
Shkolnikov, V. - Andreev, E. - Begun, Z. 2003. Gini coefficient as a life table function: computation from discrete data, decomposition of differences and empirical examples. *Demographic Research*, vol. 8, p.305-358

Ztráty z očekávaných roků života

Shkolnikov, V. – Andreev, E. – Zhang, Z. – Oeppen, J. – Vaupel, J. 2011. Losses of Expected Lifetime in the United States and Other Developed Countries: methods and Empirical Analyses. *Demography*, vol. 48, p.211-239

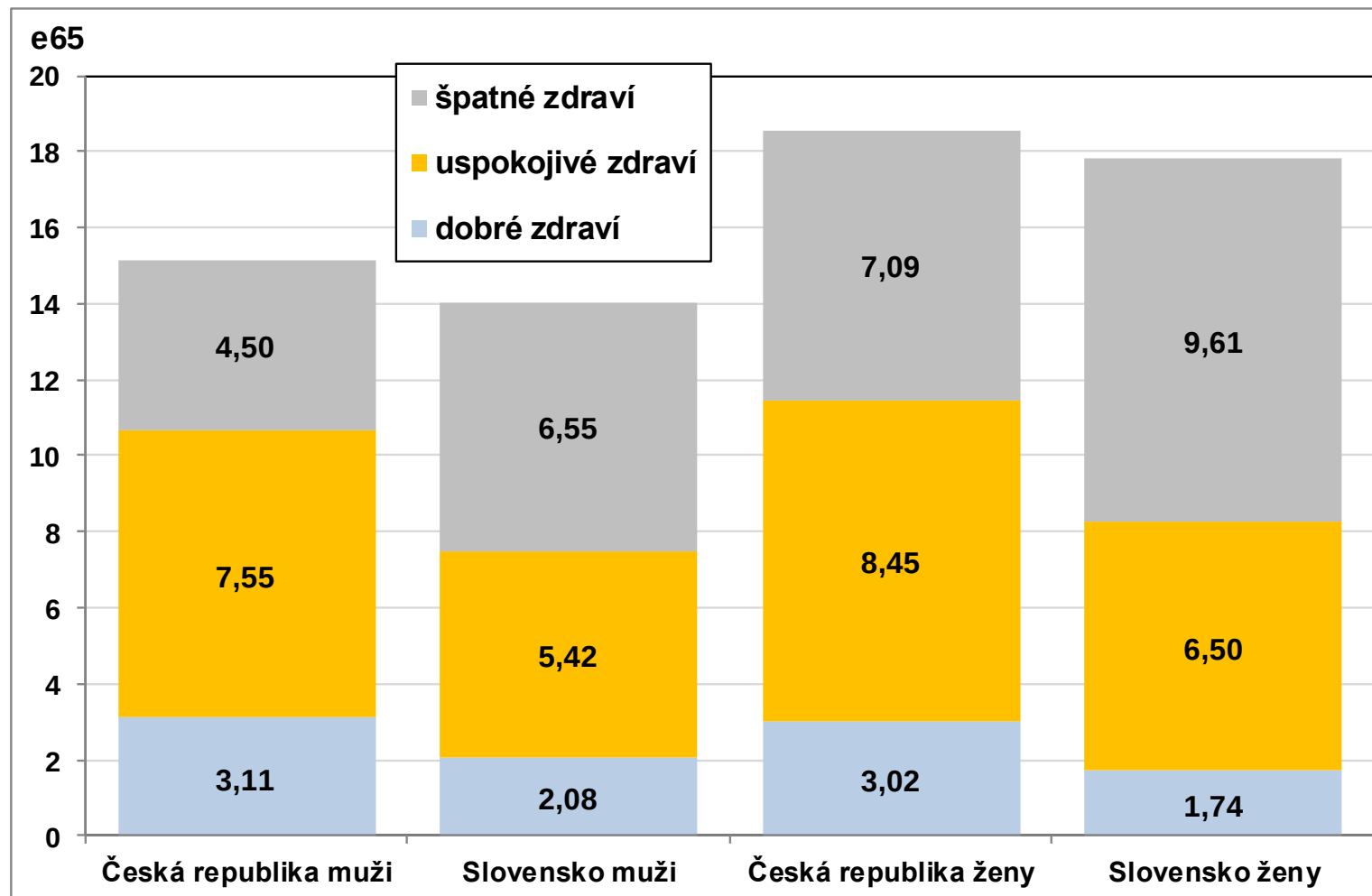
$$e_x(\text{lost}) = \frac{1}{2 * l_x} \sum_{y=x}^{\omega-1} [d_y * (e_y + e_{y+1})]$$

Rok 2010: Ztráty z očekávaných let života

Subjektivní zdraví. Životní pohoda.

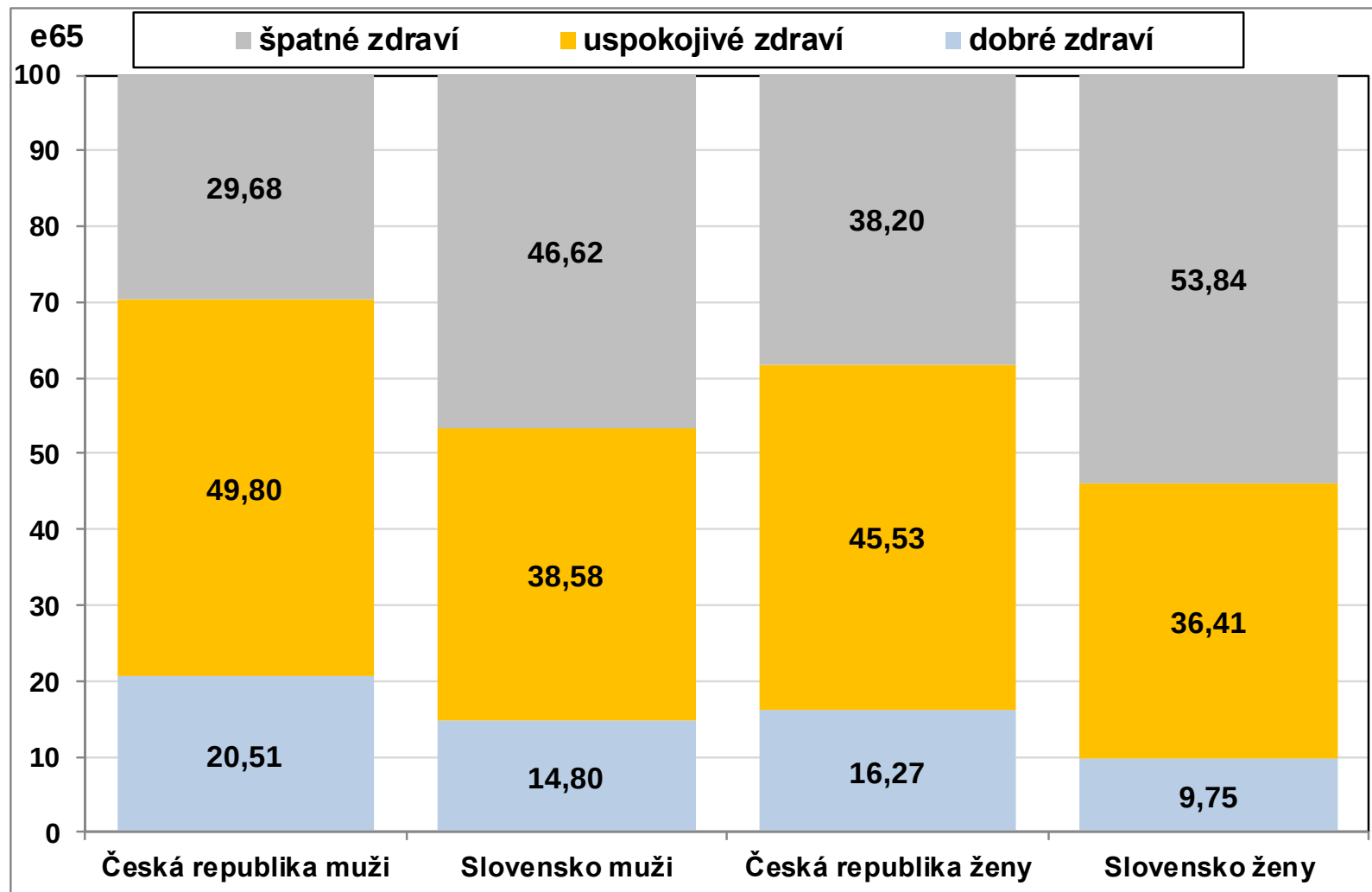
2009: Ve věku 65 a více let si nejvíce stěžují na svůj zdravotní stav ženy na Slovensku

EHEMU database

<http://www.ehemu.eu/>

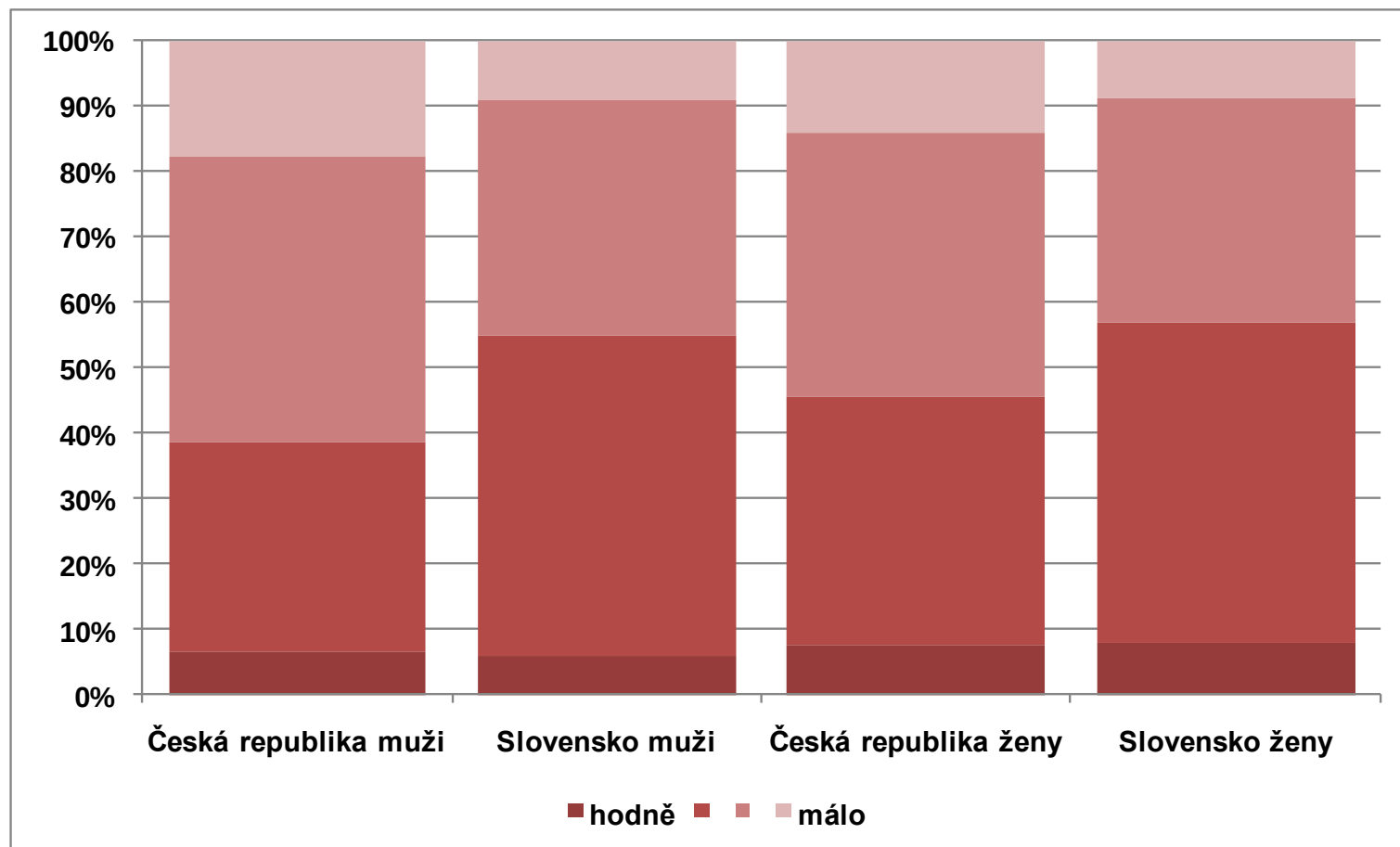
2009: Senioři v České republice s delší nadějí dožití si relativně méně stěžují na zdravotní stav

EHEMU database

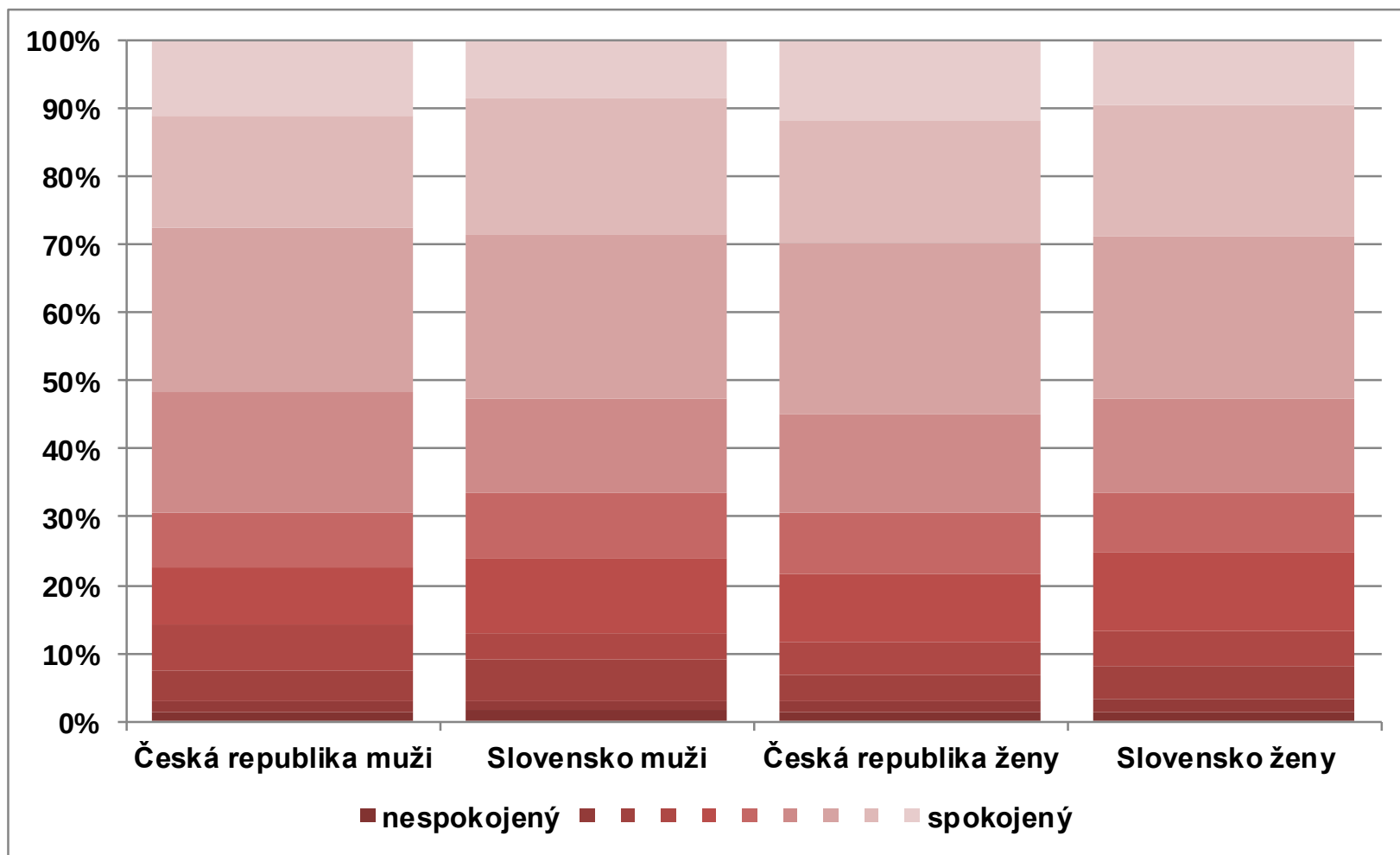
<http://www.ehemu.eu/>

Jak moc důvěřujete zdravotnickému systému

European Values Study 2008 (EVS, Evropská studie hodnot); <http://www.europeanvaluesstudy.eu/>

Jak jste spokojen/a se svým životem?

European Values Study 2008 (EVS, Evropská studie hodnot); <http://www.europeanvaluesstudy.eu/>

Závěr

Slovensko se zdánlivě vrací na historickou trajektorii horší úmrtnosti oproti České republice, ale s jinou strukturou.

Obyvatelstvo Slovenska si je tváří tvář smrti méně rovno v porovnání s Českou republikou.

Ztráty z očekávaných let života se snižují s rostoucím věkem.

Oproti České republice si lidé na Slovensku relativně častěji stěžují na svoje zdraví, ale více věří svému zdravotnictví.

Všichni, muži i ženy v Česku i na Slovensku, jsou však stejně spokojeni se svým životem.